

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

 CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

 ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, adjunt a la presidència
BERTA CASTELLET, directora de màrqueting
GONZALO CANEDO, director comercial
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**PER SER EMPRESARI NO CAL SER
LLICENCIAT UNIVERSITARI**
**Ramon Tremosa i
Balcells**

Professor de teoria econòmica a laUB
ramontremosa.com

EN SÍNTESI

Un terrorista a 'The Times'

Empresaris

Fa poc s'ha publicat l'informe GEM 2005 (Global Entrepreneurship Monitor) referit a Catalunya, que mira d'estudiar la nostra activitat emprenedora. El projecte GEM va començar fa set anys a Londres per analitzar els factors determinants de la generació de noves empreses, així com també els factors d'entorn macroeconòmic (legals, fiscals, socials, d'infraestructures...) que hi influeixen. La creació d'empreses genera cada cop més interès, atès que recerques recents evidencien l'estreta relació existent entre l'aparició de noves iniciatives empresarials i el desenvolupament econòmic d'un territori.

UN DELS OBJECTIUS PRINCIPALS DE L'INFORME GEM rau en el càlcul d'un índex que reflecteixi la creació d'empreses, que s'avalua a partir de dues mil entrevistes a persones adultes d'un territori. Els resultats de Catalunya mostren que la nostra activitat emprenedora està per sobre de la mitjana estatal i europea, atès que el GEM també es du terme en altres països i regions europees. A Catalunya a l'hora de decidir la creació d'una empresa hi predominen clarament els factors *pull* (identificació d'oportunitats) per sobre dels factors *push* (per necessitat). La motivació principal dels catalans per crear-la és, segons el GEM, la recerca de la independència econòmica personal.

SENTO UNA ADMIRACIÓ CREIXENT PELS EMPRESARIS i penso que el gran economista anglès John Maynard Keynes va fer diana quan va afirmar que la inversió empresarial depèn principalment dels esperits animals dels empresaris (*animal spirits*): els empresaris poden guanyar o perdre diners, però segur que el primer que fan és complicar-se la vida. Avui a Catalunya els empresaris estan poc valorats socialment i se'ls escolta poc, en relació a altres col·lectius o agents socials. Això es detecta, fins i tot, en algunes sèries de ficció de TV3, quan sovint els empresaris són presentats només com a especuladors sense escrúpols. Cal reconèixer, però, que els empresaris es juguen el seu temps i els seus diners en projectes econòmics que comporten risc, mirant d'organitzar els factors productius (treball i capital) de la millor manera possible per generar riquesa. Una riquesa, per cert, que cal que algú prèviament creï perquè després pugui ser repartida, en forma de les avui tan populars i flamants polítiques socials.

VIVIM UNA ÈPOCA DE PERVERSIÓ D'ALGUNES PARAULES, víctimes del pensament políticament correcte progressista que ens domina. És cert, per exemple, que l'especulador es pot descriure com una persona que s'aprofita de situacions concretes en benefici propi, de vegades en perjudici dels altres. En el cas de la borsa de valors, però, l'especulador és qui dona amplitud, grandària i liquiditat a aquest mercat: no és pas moralment més dolent comprar unes accions dilluns per vendre-les dimarts o divendres, que vendre-les al cap de deu anys. Si es prohibís l'especulació en borsa, és a dir, comprar barat tot esperant de vendre car al cap de poc temps, les borses perdrien la seva important funció financera de l'activitat econòmica (quin seria el límit *moralment* correcte: deu dies? tres mesos? un any?). Cal no confondre l'especulació amb l'ús i l'abús d'informació privilegiada

GUILLEM CIFRE

“La creació d'empreses genera cada cop més interès, atès que recerques recents evidencien l'estreta relació existent entre l'aparició de noves iniciatives empresarials i el desenvolupament econòmic d'un territori”

que, en el cas de la borsa espanyola, està molt menys vigilada i sancionada que als països anglosaxons.

EN PRINCIPI TOTA PERSONA AMB ESTUDIS SUPERIORS millora, però per ser empresari no cal ser llicenciat universitari. L'empresari és aquell que desenvolupa i posa en pràctica la capacitat de crear i d'ensumar oportunitats de guany i de benefici que apareixen en el seu entorn. L'empresari és aquell que actua en conseqüència per aprofitar-les, fent servir el seu instint i el seu sentit del risc. Aquesta manera de ser i d'actuar no es pot ensenyar des d'una aula en una universitat. Aquesta funció empresarial no es pot comprar i vendre. Avui, per exem-

ple, a les entitats financeres cada cop és més important la funció comercial: el seu personal ha de saber transmetre confiança als clients, tot sabent vendre o col·locar de manera solvent en cada cas concret el producte financer adequat per a cada necessitat personal o empresarial. Sovint en aquestes entitats els llicenciats fan feines de finestreta i molts directors d'oficina no són universitaris, ni economistes, sinó persones que destaquen pel seu esperit comercial.

ALS MEUS ALUMNES ELS CITO SOVINT UNA FRASE que convida a la reflexió del gran economista austríac Ludwig von Mises, que l'any 1949 va escriure la seva obra mestra, *L'acció humana*. Segons Milton Friedman, Mises va ser un dels grans economistes de tots els temps i en aquesta obra va escriure de manera contundent: “Per triomfar en els negocis no fa falta títol acadèmic. Les facultats preparen gent subalterna per desenvolupar funcions rutinàries i no produeixen empresaris. La capacitat d'anàlisi, de judici i de previsió, així com l'energia que la funció empresarial exigeix no s'aconsegueix a les aules. Alguns grans empresaris són jutjats a la llum d'erudits cànons acadèmics, que a voltes els titllen de persones incultes. Ser rústiques, però, no impedeix a aquestes persones d'acomplir puntualment la seva específica funció social: acomodar la producció a la demanda més urgent. Potser per això els consumidors els atorguen el govern del món dels negocis”.

Marçal Sintès

La dreta espanyolista, la que s'omple la boca amb la llibertat d'expressió, es posa les mans al cap i fins exigeix responsabilitats per l'entrevista amb foto d'Iñaki de Juana Chaos al prestigiós rotatiu londinenc The Times. Llegida la notícia, he d'assenyalar que, a diferència del que passa sovint quan algun corresponent o enviat especial informa sobre la realitat espanyola, en aquest cas el text és correcte, periodísticament parlant. Pot ser criticada alguna qüestió, certament seriosa, de lèxic –la més censurable, designar ETA “grup separatista basc”, evitant la denominació *terrorista*–, però l'article és acurat i equilibrat. No es pot sostenir que sigui propagandístic ni esbiaixat, encara que, per exemple, destini quatre ratlles a recordar que l'Associació d'Advocats Demòcrates Europeus ha considerat la condemna contra el terrorista per uns articles al *Gara* (12 anys i 7 mesos) extraordinàriament dura, apreciació que val a dir que comparteixo absolutament. En els paràgrafs més interpretatius també em sembla que el periodista, Thomas Catan, hi toca. S'hi explica el greu maldecap que De Juana representa per al govern Zapatero. Recordant el cas de Bobby Sands, alerta que hi ha el perill que la seva possible mort converteixi l'assassí en un *màrtir* i doni pas a una *forta* ofensiva violenta. Tanmateix, per altra banda, el PP i el seu entorn no deixaran d'arremetre contra Zapatero si el govern espanyol fa qualsevol cosa que pugui ser denunciada com una cessió. És a dir, que Zapatero es troba atrapat en una situació típica d'aquelles en què mal si fas, mal si no fas.
m.sintes@hotmail.com